

تأثیر مشاوره حمایتی برای دانشجویان با پیشرفت تحصیلی ضعیف

جواد گل‌میرزایی، حمیدرضا محبوبی، طاهره خورگوئی*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / آذر ۱۳۹۰؛ ۱۱(۶): ۵۸۲ تا ۵۸۳

مقدمه

مقالات منتشر شده در آخرین شماره مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی در جلسه‌ای با حضور اعضای کمیته دانشجویی مورد بررسی قرار گرفت و مقاله پیروی و همکاران با عنوان «مشاوره حمایتی برای دانشجویان با پیشرفت تحصیلی ضعیف: مطالعه مداخله‌ای» (۱) به دقت مورد مطالعه قرار گرفت. علت انتخاب این مقاله اهمیت پیگیری و حمایت از دانشجویانی که پیشرفت تحصیلی خوبی ندارند و کمک به تغییر این شرایط بود.

در این مطالعه نشان داده شده است که فرضیه پژوهش مبنی بر تأثیر برنامه مشاوره حمایتی بر بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان پرستاری مورد تأیید قرار نگرفته است و اختلاف معناداری بین دو گروه دریافت‌کننده مشاوره (مورد) و گروه بدون دریافت مشاوره (شاهد) مشاهده نشده بود در حالی که تفاضل میانگین قبل و بعد از انجام مطالعه در پسران به طور معناداری افزایش یافته بود (۱).

به نظر می‌رسد توجه به برخی از عوامل در انجام مطالعه شاید می‌توانست نتیجه مطالعه و معناداری آن را تحت تأثیر قرار دهد:

۱- در مقاله ذکر شده است که مشاورین متفاوتی مشاوره را انجام می‌دادند و هر یک از دانشجویان می‌توانستند مشاور خود را تغییر دهد. از آنجاکه مشاورین نیز مانند همه انسان‌ها دارای جنسیت، خصوصیات، توانایی برقراری ارتباط، اطلاعات و نگرش متفاوتی هستند که می‌تواند بر روند انجام مشاوره و بالطبع نتیجه پایانی مطالعه تأثیرگذار باشد، بهتر بود از یک مشاور برای تمامی دانشجویان استفاده می‌شد. به خصوص جنسیت و توانایی برقراری ارتباط شدیداً می‌تواند نتیجه مطالعه را تحت تأثیر قرار دهد. بیان بسیاری از مشکلات در مشاوره با جنس مخالف سخت‌تر و شاید ناممکن باشد. از طرفی نیز چه بسا مشاورینی که به دلیل عدم توانایی برقراری ارتباط مناسب با مشاوره شونده‌گان پس از ساعات مشاوره بدون این که حتی گامی به جلو برداشته باشند مشاوره را به اتمام می‌رسانند و تغییر مشاور فقط در صورتی که خود شخص اهمیت زیادی برای این قضیه قایل باشد می‌تواند نتیجه را تغییر دهد و این خود می‌تواند نقش یک عامل مخدوش‌کننده را ایفا کند.

۲- در نتایج ذکر شده است که فردی که علت افسردگی از مطالعه خارج شده است اما مشخص نیست با معیار خاصی

* نویسنده مسؤؤل: طاهره خورگوئی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران. tahereh_khorgoei_84@yahoo.com
جواد گل‌میرزایی، عضو مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران. (Javadgolmirzaei@yahoo.com)، حمیدرضا محبوبی، عضو کمیته دانشجویی مرکز توسعه آموزش، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران و دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
(hamidrezamahboobi@yahoo.com)

تاریخ دریافت: ۹۰/۵/۳۰، تاریخ اصلاح: ۹۰/۵/۳۰، تاریخ پذیرش: ۹۰/۸/۳

افسردگی در وی تأیید شده است یا تنها به گفته خود فرد اکتفا شده، افسردگی با چه شدتی بوده و آیا سایر افراد نیز از این نظر بررسی شده‌اند و بیمار نبودند یا اصلاً مورد بررسی قرار نگرفتند؟! از آنجا که افسردگی از جمله بیماری‌هایی است که می‌تواند در پیگیری مشاوره و انگیزه فرد به تغییر شرایط نقش به‌سزایی داشته باشد بهتر بود این بیماری در افراد مورد مطالعه بررسی شود.

۳- همچنین پیشنهاد می‌شود افرادی که وارد مطالعه می‌شوند از نظر بیماری‌های اعصاب و روان شامل افسردگی، فقدان توجه و تمرکز و بیش‌فعالی (ADHD) و نیز سایر اختلالاتی که سبب بی‌انگیزگی یا عدم پیگیری و انجام صحیح مطالعه می‌شوند بررسی و افراد مبتلا از مطالعه خارج گردند تا عواملی که جنبه مخدوش‌کننده دارند از مطالعه خارج شده و بتوان دقیق‌تر به بررسی نقش مشاوره در این افراد پرداخت.

۴- از طرفی نیز بسیاری از دانشجویان به علت نمرات تحصیلی پایین در ترم پیش مشروط شده و ممکن است به دلیل ترس و اجتناب از مشروطی مجدد که می‌تواند عواقب وخیمی داشته باشد، مجبور به تغییر نمرات و وضعیت تحصیلی خود باشند. بهتر بود دانشجویان از این نظر و وجود سابقه مشروطی و نمرات ترم گذشته نیز مورد بررسی قرار می‌گرفتند تا این شرایط نیز در بین دانشجویان دو گروه مشترک باشد. امید است مطالب ذکر شده بتواند گامی در جهت انجام مطالعات مؤثرتر باشد.

منبع

1. Peiravi Hamid, Parvizy Soroor, Haghani Hamid, Supportive Counseling for the Students with Low Academic Achieveme: An interventional study Iranian Journal of Medical Education, 2011; 11 (2) :75-83.